

שר התשתיות הלאומיות

כ"ו באייר התשס"ט
20 במאי 2009

מש_189_2009

לכבוד: מר אופיר אקוניס, יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת

שלום רב,

הנדון: תקנות הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה) (מכירת גז על ידי בתי זיקוק וספקי גז), התשס"ט-2009

1. בחודש אפריל 2007 הועברו תקנות הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה) (מכירת גז על ידי יצרני גז) לאישור ועדת הכספים של הכנסת ולא נדונו על ידי הוועדה.
2. עניינן של התקנות בהסדרת מכירת גז לספקי הגז על ידי בתי הזיקוק בחודשי מחסור.
3. בעקבות חוק משק הגז (קידום התחרות בגז לצריכה ביתית) (תיקוני חקיקה), התשס"ח-2008, הועברה סמכות אישור התקנות לוועדת הכלכלה של הכנסת.
4. לנוכח הזמן שעבר, הועבר ביום 27.8.08 נוסח מוצע מתוקן של התקנות לאישור ועדת הכלכלה של הכנסת. התקנות נדונו על ידי ועדת הכלכלה של הכנסת הקודמת בישיבה ראשונה ביום 10.11.08, ואולם בשל פגרת הכנסת לא נקבע מאז דיון נוסף בעניין.
5. רצ"ב נוסח התקנות המוצע; אודה בעד אישור ועדת הכלכלה של הכנסת לתקנות אלה בהקדם.

בכבוד רב

ד"ר עוזי לנדאו,
שר התשתיות הלאומיות

העתק: מר חזי קוגלר, מנכ"ל משרד התשתיות הלאומיות
עו"ד דרורה ליפשיץ, היועצת המשפטית
מר ולדימיר נמירובסקי, סמנכ"ל תשתיות אנרגיה ומנהל ענייני בטיחות הגז
עו"ד גל נוי-אפרת, הלשכה המשפטית

תקנות הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה) (מכירת גז על ידי בתי זיקוק וספקי גז), התשס"ט - 2009

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 16 ו-19 לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה), התשמ"ט - 1989¹ (להלן - החוק), ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות	1. בתקנות אלה –
	"בז"א" – בית זיקוק אשדוד בע"מ או מי שיפעיל את בית הזיקוק באשדוד;
	"בז"ן" – בתי הזיקוק לנפט בע"מ או מי שיפעיל את בית הזיקוק בחיפה;
	"בית זיקוק" – בז"א או בז"ן;
	"גז" – גז פחמימני מעובה כמשמעותו בחוק הגז (להלן - גפ"מ), העומד בדרישות תקן ישראלי ת"י 1134; כהגדרתו בסעיף 3(א) לחוק הגז;
	"חודש מחסור" – חודש שבו אין בידי בית זיקוק לספק את מלוא הביקוש ממנו לגז;
	"חוק הגז" – חוק הגז (בטיחות ורישוי), התשמ"ט - 1989 ² ;
	"כושר אספקה" – מלוא כושר ייצור גז של בית זיקוק בזמן נתון, למעט ייצור גז לשימוש עצמי במיתקניו;
	"ספק גז" – מי שעוסק במכירה או בשיווק של גז, ובלבד שהוא בעל רישיון לפי חוק הגז, למעט בית זיקוק;
	"ספק גז חדש" – ספק גז הפעיל שנה או פחות ואינו תאגיד קשור לספקי גז אחרים;
	"ספק גז פעיל" – ספק גז הרוכש גז מבית זיקוק, החל בחודש שרכש

¹ ס"ח התשמ"ט, עמ' 28; התשנ"ד, עמ' 51; התשנ"ט, עמ' 120; התשס"ח, עמ' 124

² ס"ח התשמ"ט, עמ' 108

לראשונה גז מאחד מבתי זיקוק ;

”ספק גז קטן” - ספק גז שהמנהל הודיע עליו לבית זיקוק שהוא ספק גז פעיל למעלה משנה ואינו תאגיד קשור לספקי גז אחרים ושחלקו היחסי בגז שנופק לו בבית הזיקוק ביחס להיקף המכירות לשאר ספקי הגז בבתי הזיקוק, בשלושת החודשים שקדמו לחודש שלפני חודש המחסור, אינו עולה על 5 אחוזים ;

”צרכן גז ביתי” צרכן גז הרוכש גז לשימוש ביתי, אף אם מערכת אספקת הגז המשמשת גם אותו, משמשת צרכן גז הרוכש גז שלא לשימוש ביתי ;

”צרכן גדול” - מי שרוכש גז מספקי גז בכמות שנתית העולה על 120 טון ואיננו ספק גז, לרבות צרכני גז ביתי הרוכשים גז בכמות שנתית כוללת העולה על 120 טון, ובלבד שהכמות החודשית הממוצעת בשלושת החודשים שקדמו להגשת הבקשה למנהל להגדלת ההקצבה לא פחתה מ- 10 טון ;

”שליטת רישיון”- התליית רישיון אשר ניתן לפי חוק הגז, ביטולו או סירוב לחדשו ;

”תאגיד קשור” - חברה קשורה כהגדרתה בחוק ניירות ערך, התשכ”ח - 1968³, וכן מספר תאגידים אשר בעל מניות אחד מחזיק ב- 25 אחוזים או יותר מן הערך הנקוב של הון המניות המונפק של כל אחד מהם או מכח ההצבעה בהם, או שהוא רשאי למנות 25 אחוזים או יותר מהדירקטורים של כל אחד מהם.

מכירת גז .2 בית זיקוק ימכור גז לספק גז בלבד.

³ ס”ח התשכ”ח, עמ’ 234

3. **תחזית ייצור**
- בית זיקוק יודיע בכתב לכל ספק גז ולמנהל ב-1 בכל חודש, מהי תחזית כושר אספקה שלו הצפוי לכל אחד משלושת החדשים הרצופים הבאים לאחר חודש ההודעה, ויעשה כל שביכולתו כדי לעמוד בתחזית כאמור; בית זיקוק יודיע לספקי הגז על כל סטייה העולה על 5 אחוזים מתחזית כאמור, מיד לאחר שנודע לו על כך; בית הזיקוק יפרט בפני המנהל את נימוקי היווצרות הסטייה כאמור.
4. **הזמנת גז**
- לגבי כל חודש שנעשית עבורו הזמנה, יקבל בית זיקוק הזמנות לגז מספקי גז, עד היום העשירי בחודש שקדם לו.
5. **חובת מכירה**
- בחודשי מחסור יספק בית זיקוק לספקי הגז את כל כושר האספקה שלו, לרבות גז שהוזמן מבית זיקוק אך נותר במיתקניו או הוחזר אליהם לשם שיווק הגז שלא כחומר זינה.
6. **אספקה לספקי גז חדשים**
- (א) בחודשי מחסור יפריש כל בית זיקוק 2 אחוזים מכושר האספקה שלו אשר ישמשו לאספקת גז לספקי גז חדשים;
- (ב) בחודשי מחסור יקבל ספק גז חדש, המעוניין בכך, במשך שלושת החודשים הראשונים לפעילותו, גז בשיעור שלא יפחת מ-35 טון לחודש, ומן החודש הרביעי יקבל גז בכמויות שיורה עליהן המנהל, לפי צריכת צרכני הגז של ספק הגז החדש; עלתה הכמות שיש לספק לספקי גז חדשים לפי תקנה זו על שני אחוזים מכושר האספקה של בתי הזיקוק, יקבל כל אחד מספקי הגז החדשים את הכמות היחסית בהתאם לצריכת צרכניו;
- (ג) יתרת הכמות האמורה בתקנת משנה (א), שהמנהל לא הורה לספק לספקי גז חדשים ואשר לא סופקה להם, או שספקי הגז החדשים לא צרכו אותה, תסופק לכל שאר ספקי הגז הפעילים בכמות השווה לחלקם היחסי בגז שמספקים בתי הזיקוק לפי תקנות אלה.

7. (א) **אספקה לספקי גז קטנים**
בחודש מחסור יספק בית זיקוק לכל ספק גז קטן, המעוניין בכך, גז בשיעור מן הכמות הכללית שמספק אותו בית זיקוק, השווה לחלק היחסי בגז שקיבל ספק הגז הקטן מבית הזיקוק, ביחס לשאר ספקי הגז –

- (1) בשלושת החודשים המקבילים בשנה הקודמת;
לעניין זה יראו את חודש המחסור כחודש השלישי במניין שלושת החודשים האמורים;
(2) בשלושת החודשים שקדמו לחודש שלפני חודש המחסור.
(ב) לעניין חישוב שיעור הגז יהיה משקלן של התקופות האמורות בתקנת משנה (א)(1) ו-(2) שווה.
(ג) שיעור הגז שיקבל ספק גז קטן, יהיה כאמור בתקנות משנה (א) ו-(ב), בתוספת 10 אחוזים ממנו.
(ד) תקנת משנה (ג) תחול רק בהתקיים שני תנאים אלה:

- (1) ספק גז קטן הגיש למנהל את כל הדו"חות שלפי תקנה 11 והוכיח, להנחת דעתו של המנהל, כי כל רכישות הגז ואספקותיו נעשו לפי תקנות אלה.
(2) סך כל רכישות הגז מבתי הזיקוק של כלל ספקי הגז שביום תחילתן של תקנות אלה אינם ספקי גז קטנים אינו עולה על 75 אחוזים מסך כל מכירת הגז של בתי הזיקוק.

8. (א) **אספקה לספקי גז גדולים**
בחודש מחסור יספק בית זיקוק לספק גז שאינו ספק גז קטן ומעוניין בכך, גז בשיעור מן הכמות הכללית שמספק בית הזיקוק, השווה לחלק היחסי בגז שסיפק לשאר ספקי הגז שאינם ספקי גז קטנים –

- (1) בשלושת החודשים המקבילים בשנה הקודמת;
לעניין זה יראו את חודש המחסור כחודש השלישי במניין שלושת החודשים האמורים;
(2) בשלושת החודשים שקדמו לחודש שלפני חודש המחסור.
(ב) לעניין חישוב שיעור הגז האמור יהיה משקלן של התקופות

האמורות בתקנת משנה (א) (1) ו- (2) שווה ; חישוב כאמור ייעשה מתוך כושר האספקה של אותו בית זיקוק, בניכוי כמות הגז שהופרשה עבור ספקי הגז החדשים והקטנים לפי תקנות 6 ו- 7.

(ג) לצורך חישוב שיעור הגז האמור בתקנת משנה (א), יראו חודש שבו ספק גז לא רכש גז מבית זיקוק בשל שלילת רשיונו, כאילו סופק לו גז בכמות זהה לזו שסופקה לו בחודש האחרון שלפני שלילת הרשיון.

הגבלת מכירה 9. (א) ספק גז פעיל לא יספק גז בחודש מחסור בבית זיקוק לספקי גז פעילים אחרים, בכמות כוללת העולה על 5 אחוזים מכמות הגז שקיבל באותו חודש מבתי הזיקוק.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי ספק גז למכור לספקי גז פעילים כמות נוספת של גז השווה לכמות הגז שייבא או שרכש מבית זיקוק שאין בו מחסור.

אספקה לצרכן גדול 10 (א) הוכיח ספק גז למנהל, להנחת דעתו, כי התקשר בחוזה לאספקת גז עם צרכן גדול, יורה המנהל לבתי הזיקוק להעביר לספק הגז (להלן- הספק הנכנס), את הגז בכמות נושא החוזה ולגרוע אותו ממי שסיפק גז לצרכן הגדול קודם לכן (להלן- הספק היוצא), בכפוף לאמור בתקנות משנה (ב) ו- (ג).

(ב) כמות הגז שתועבר מהספק היוצא לספק הנכנס תהיה הכמות הבסיסית כשהיא מוכפלת בחלק היחסי שמהוות הרכישות בישראל של הספק היוצא מכלל הרכישות של אותו ספק (להלן- הכמות המועברת); לעניין זה-

"הכמות הבסיסית"- הכמות הממוצעת שרכש הצרכן הגדול מספק הגז היוצא בשלושת החודשים שקדמו לחתימת החוזה שלו עם הספק הנכנס ;

"כלל הרכישות"- רכישות מבתי הזיקוק בישראל ורכישות מייבוא.

(ג) רכש הספק היוצא גז בשני בתי הזיקוק תיגרע הכמות

המועברת בחלקים יחסיים מרכישותיו של הספק היוצא בשני
בתי הזיקוק.

דיווח למנהל 11. (א) בתחילת כל חודש, עד ליום החמישה עשר בו יגיש בית זיקוק
למנהל דו"ח לגבי החודש שחלף לפי פרטים אלה:

- (1) פירוט הזמנות גז שהגישו ספקי גז;
- (2) אופן חלוקת הגז בין כל ספקי הגז;
- (3) כמויות גפ"מ שאינו עומד בדרישות תקן 1134 אשר
סופקו.

(ב) בתחילת כל חודש, עד ליום החמישה עשר בו, יגיש ספק גז
למנהל דו"ח שערך במתכונת שהורה עליה המנהל, ושאושר
בידי רואה חשבון, ובו פרטים אלה לגבי החודש שחלף:

- (1) כמות הגז אשר הזמין מכל אחד מבתי הזיקוק;
- (2) כמות הגז אשר קיבל מכל אחד מבתי הזיקוק;
- (3) כמויות הגז שמכר לכל אחד מספקי הגז האחרים;
- (4) כמויות הגז שרכש מכל אחד מספקי הגז האחרים;
- (5) כמויות הגז אשר סיפק לכל צרכניו לסוגיהם, לפי
דרישת המנהל.

עונשין 12. בית זיקוק או ספק גז, לפי העניין, העושה אחד מאלה דינו-
קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁴:

- (1) מוכר גז למי שאינו ספק גז, בניגוד לתקנה 2;
- (2) מספק גז בניגוד לתקנה 9(א);
- (3) אינו מדווח למנהל לפי תקנה 11.

ביטול 13. תקנות הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה) (מכירת גז על

⁴ ס"ח התשל"ז, עמ' 226

ידי יצרני גז, התשס"ו-⁵2006 - בטלות.

תחילה 14. תחילתן של תקנות אלה שלושים ימים מיום פרסומן.

עוזי לנדאו

שר התשתיות הלאומיות

התשס"ט _____

(2009 _____)

(חמ 3-2182)